

Sygn. akt II AKa 227/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Krystyna Mielczarek
Sędziowie:	SA Jarosław Papis (spr.) SO del. Sławomir Lerman
Protokolant:	sekr. sądowy Kamila Jarosińska

przy udziale H. T., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r.

sprawy **A. P.**

oskarżonego z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 kk; art. 217 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 7 czerwca 2013 r., sygn. akt III K 29/13

na podstawie art. 437 kpk, art. 438 pkt 2 i 4 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego za czyn zarzucany mu w punkcie I aktu oskarżenia (pkt 1a) wyroku) oraz karę łączną (pkt 2 wyroku) łagodzi do 5 (pięciu) lat;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. P. – Kancelaria Adwokacka w P. Tryb. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt II AKa 227/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 7 czerwca 2013 roku w sprawie III K 29/13 **A. P.** uznany został za winnego tego, że

1) w nocy 16/17 sierpnia 2012 r. w R. przy ul. (...) spowodował ciężki uszczerbek na zdrowiu J. M., w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, w ten sposób, że kilkakrotnie, co najmniej trzy razy uderzył go pięścią w głowę i tułów,

w wyniku czego pokrzywdzony przewrócił się na podłogę, po czym nie mniej niż trzy razy kopnął go w okolice tułowia, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci rozległego krwiaka w tkankach miękkich głowy, w obu okolicach potylicznych po stronie prawej i okolicy ciemieniowej, schodzącego krwiaka na kark, wylewu w lewym mięśniu skroniowym, rozległego wylewu pod oponą twardą, po stronie prawej, świeżych rozległych wylewów śródoponowych, wybroczyn do mózgu i mózdzku oraz mostu Varola, krwi w komorach mózgu, ogniska stłuczenia prawego płatu czołowego, złamania żeber IV i VIII po stronie lewej z niewielkim wylewem krwawym, obrzękiem mózgu i płuc, w wyniku czego J. M. zmarł w dniu 17 sierpnia 2012 r. śmiercią nagłą, gwałtowną na skutek pourazowego wylewu pod oponą twardą mózgu z jego następstwami, tj. czynu z art. 156 § 1 pkt. 2 i § 3 k.k. i za to, na podstawie art. 156 § 3 k.k. wymierzono oskarżonemu karę 6 lat pozbawienia wolności (punkt 1.a wyroku);

2) w nocy 16/17 sierpnia 2012 r. w R. przy ul. (...), naruszył nietykalność cielesną S. F., w ten sposób, że uderzył pokrzywdzonego ręką w głowę i rzucił w niego ławą, czym spowodował u niego smużyste otarcie naskórka barwy czerwonej na czole po stronie prawej biegnące z góry na dół i skośnie w prawą stronę od okolicy owłosionej głowy na czoło długości 4 cm tj. czynu z art 217 § 1 k.k. i za to, wymierzono oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (punkt 1.b wyroku);

3) na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności.

Nadto wyrok Sądu Okręgowego w Płocku zawiera orzeczenie o zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresu tymczasowego aresztowania oskarżonego, a także rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia należnego obrońcy tytułem udzielonej oskarżonemu urzędu pomocy prawnej oraz dotyczące zwolnienia oskarżonego od obowiązku zwrotu kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca, zaskarżając go w części dotyczącej kary wymierzonej za czyn zarzucany oskarżonemu w punkcie I aktu oskarżenia, podnosząc zarzut jej rażącej niewspółmierności. Autor apelacji w uzasadnieniu skargi podniósł, że kara 6 lat pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu za czyn z art. 156 § 1 pkt. 2 i § 3 k.k. jest rażąco surowa albowiem czyn oskarżonego jest w zasadzie racjonalnie niewytłumaczalny, wskazujący jedynie na jego emocjonalne zaangażowanie, co zdaniem skarżącego w pełni uzasadnia wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w dolnych jej granicach przewidzianych w art. 156 § 3 k.k.

W konkluzji apelacji obrońca wniósł o zmianę wymierzonej oskarżonemu za czyn I kary pozbawienia wolności poprzez radykalne jej obniżenie i wymierzenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Pismo zatytułowane "apelacja" złożył także sam oskarżony, podnosząc nadmierną surowość orzeczonej wobec niego zaskarżonym wyrokiem kary pozbawienia wolności. W ocenie oskarżonego orzekając tę karę sąd I instancji nie wziął pod uwagę żadnych, wymienionych w jego piśmie okoliczności łagodzących. Wnosząc o uwzględnienie tych okoliczności przez sąd odwoławczy oskarżony postulował o wymierzenie mu łagodniejszej kary pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się o tyle zasadna, że jej wywiedzenie spowodowało zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie kary orzeczonej wobec oskarżonego za czyn zarzucany mu w punkcie I aktu oskarżenia a przypisany w punkcie 1. a) wyroku oraz obniżenie wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności. Wydanie przez sąd odwoławczy wyroku reformatoryjnego we wskazanym zakresie wynikało przy tym z uwzględnienia argumentów powołanych w osobistym piśmie oskarżonego uzupełniającym apelację. Przeprowadzona zmiana nie mogła jednak sięgać wielkości wnioskowanej w skardze obrońcy. W jej uzasadnieniu, sporządzonym w sposób niezwykle skondensowany i zwięzły, autor apelacji nie podniósł bowiem żadnych merytorycznie istotnych, a przez to przekonujących, argumentów, które przemawiałyby za ukształtowaniem kary orzeczonej wobec oskarżonego za czyn z punktu 1 a) zaskarżonego wyroku w granicach najniższego zagrożenia ustawowego przewidzianego w przepisie art. 156 § 3 k.k. Zawierając w apelacji tego rodzaju postulat, obrońca zdaje się całkowicie pomijać fakt występowania w sprawie okoliczności obciążających oskarżonego, dostrzeżonych przez organ pierwszoinstancyjny

i trafnie zaakcentowanych w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku oraz ich rangi. Powyższe, nie odbiera jednak zasadności podniesionemu w apelacji zarzutowi rażącej surowości orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, tym bardziej, że zarzut ten wsparty został racjonalną argumentacją zaprezentowaną przez samego oskarżonego. Nie jest bowiem gołosłowne, zawarte w piśmie oskarżonego twierdzenie, że wymierzona mu kara orzeczona została z pominięciem występujących po jego stronie okoliczności łagodzących a jego stanowisko znajduje pełne oparcie w treści pisemnych motywów zaskarżonego wyroku. Lektura tego dokumentu uprawnia do przyjęcia, że w zakresie obszaru, w którym organ orzekający decydował o represji karnej jaka winna spotkać oskarżonego za popełnienie przestępstwa przypisanego mu w punkcie 1 a) wyroku, poza polem zainteresowania sądu pozostały okoliczności związane z osobą sprawcy i przemawiające na jego korzyść. Tymczasem nie ulega wątpliwości, że pełna i prawidłowa ocena okoliczności decydujących o orzeczeniu w przedmiocie kary obejmować powinna wszystkie dyrektywy jej sądowego wymiaru, a nadto winna zostać przedstawiona w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 2 k.k.). Obrazę powołanego przepisu stanowić będzie wyeksponowanie w uzasadnieniu wyłącznie okoliczności obciążających i całkowite pominięcie okoliczności łagodzących, a tym samym powstrzymanie się przez sąd orzekający od oceny sposobu, w jakim te ostatnie karę kształtują i ich wpływu na jej wymiar. Z niezwykle zwięzłego uzasadnienia orzeczenia o karze, zawierającego wszakże niezrealizowaną deklarację uwzględnienia przy wymiarze kary dyrektyw określonych w art. 53 k.k., wynika, że sąd okręgowy, wymierzając oskarżonemu karę 6 lat pozbawienia wolności za czyn przypisany mu w punkcie 1 a) wyroku wziął pod uwagę tylko te okoliczności, które "poczytał na jego niekorzyść" a mianowicie: jego uprzednią karalność, działanie pod wpływem alkoholu oraz zachowanie bez racjonalnej przyczyny w powiązaniu z zaskoczeniem pokrzywdzonego i pozbawieniem go możliwości realnej obrony (str. 9 uzasadnienia). W realiach przedmiotowej sprawy jest oczywiste, że zaprezentowana w ten sposób argumentacja organu orzekającego nie czyni zadość obowiązkowi wszechstronnego rozważenia i przedstawienia w uzasadnieniu wyroku okoliczności decydujących o wymiarze kary. Ani słowem bowiem sąd I instancji, w tej części pisemnych motywów rozstrzygnięcia nie odniósł się do okoliczności dotyczących zachowania oskarżonego po popełnieniu przestępstwa i charakteryzujących jego postawę procesową, jak również określających jego osobowość w kontekście jego poziomu intelektualnego oraz wpływu tych okoliczności na wymiar kary. Nie przedstawił sąd okręgowy żadnych ocen dotyczących przyznania się oskarżonego do winy, wyrażenia przez niego żalu i skruchy powiązanego z przeproszeniem rodziny pokrzywdzonego. Podobnie, nie odniósł się w ogóle w aspekcie zastosowanej represji karnej do stwierdzonych u oskarżonego upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim oraz zakłóceń czynności psychicznych pod postacią organicznych zaburzeń osobowości. Trudno wobec powyższego mówić o jakiegokolwiek precyzji w przytaczaniu przez sąd I instancji okoliczności oddziałujących na kształt rozstrzygnięcia w części dotyczącej zastosowanej kary, co wyraziście kontrastuje choćby z tym fragmentem uzasadnienia, w którym sąd okręgowy dokładnie cytuje słowa oskarżonego wypowiedziane pod adresem pokrzywdzonych w przebiegu inkryminowanego zdarzenia (str.1). Akurat zaprezentowaną dokładność i precyzję w przywołaniu wypowiedzi oskarżonego, z punktu widzenia celów i urzędowego charakteru dokumentu, jakim są pisemne motywy wyroku sądu, uznać należy za przesadną i zbyteczną, a na pewno nie sprzyjającą właściwemu odczytaniu jego rangi. Całkowite pominięcie okoliczności, częściowo wskazanych w osobistym piśmie oskarżonego uzupełniającym apelację obrońcy, wymowa których w sposób jednoznaczny klasyfikuje je jako łagodząco wpływające na wymiar kary, czyni rozstrzygnięcie organu pierwszoinstancyjnego w tym obszarze po prostu niesprawiedliwym, a ukształtowaną karę rażąco niewspółmiernie surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Powyższe przemawiało za uwzględnieniem racji skarżącego i obniżeniem kary orzeczonej wobec oskarżonego za przestępstwo przypisane mu w punkcie 1 a) zaskarżonego wyroku do poziomu uwzględniającego występujące w sprawie okoliczności łagodzące a pominięte przez sąd I instancji, to jest do wysokości 5 lat pozbawienia wolności. Zakres zmiany przeprowadzonej przez sąd odwoławczy nie mógł sięgać granicy określonej we wniosku obrońcy, albowiem jego uwzględnienie, jak już zaznaczono, nie było możliwe z powodu występowania wyeksponowanych prawidłowo w uzasadnieniu wyroku sądu I instancji okoliczności oskarżonego obciążających. Konsekwencją złagodzenia kary orzeczonej za czyn jednostkowy było także obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności, jako wynikającej z zastosowania przez sąd I instancji - w sposób podlegający akceptacji sądu odwoławczego- zasady pełnej absorpcji przy ukształtowaniu tej kary.

Wobec tego, że oskarżony w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone, na podstawie stosownych przepisów, zasądzono na rzecz obrońcy należne mu wynagrodzenie.

U podstaw zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym legły te same przyczyny, które uzasadniały analogiczne rozstrzygnięcie sądu I instancji.